

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 236. — ŠTEV. 236.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 5, 1924. — PETEK, 5. DECEMBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

MAJNARJI IZKLJUČENI IZ ORGANIZACIJE

Dvanaest tisoč premogarjev, ki so vzprijeli "divjo stavko", je izgubila unijske pravice. — Deset krajevnih delavskih unij je izgubilo čarter. — To je že tretja neodobrena stavka v gorenjem antracitnem polju. — 1600 mož še vedno stavka. — Povpraševanje po premogu je ponehalo.

Scranton, Pa., 4. decembra. — Distriktne oblasti so odtegnile večeraj desetim krajevnim unijam United Mine Workers v Pittston antracitnem okraju čarter. Povod tega je bil, ker se ni hotelo dvanaest tisoč unijskih premogarjev onega okraja pokoriti odredbi mednarodnega predsednika Lewisa ter se vrniti na delo. Odtegnitev čarterja pomenja toliko kot izbačenje premogarjev tega okraja iz premogarske organizacije.

Stavka je bila naperjena proti Pennsylvania Coal Co., in udeležilo se je 12.000 delavcev. Stavka se je pričela pred enim tednom, a ni bila avtorizirana od distriktnih uradnikov. Stavkarjem so ukazale unijske distriktne oblasti, naj se zopet vrnejo na delo, ker nasprotuje stavka medtemu dogovoru z delodajalci. Stavkarji se niso hoteli ukloniti tej odredbi, in komitej za pritožbe njih unije jim je dal prav. Komitej je upravičil svoje stališče s tem, da ni hotela premogarska družba uravnati pritožb, ki so ji bile predložene. Premogarska družba se ni hotela pogajati s premogarji, dokler bi se ne vrnila na delo.

To je že tretja neavtorizirana ali neodobrena stavka v gorenjem antracitnem okraju. Prvi dve stavki, ki sta se obračali proti Glen Alden Coal Co. in proti Hudson Coal Co. sta bili uravnani s tem, da so premogarji privolili delati, dokler se ne bo odločalo glede njih pritožb.

V dveh rovi Lehigh Wilkesbarre Coal Co. stavka še vedno 1600 mož, vendar pa je bila sklicana za današnji dan seja komiteja za pritožbe, na kateri bo zadeva morda poravnana.

Zborovanje stavkujočih premogarjev v Olyphant se je končalo s splošnim pretepom. Posredovati je morala policija, da je napravila mir. Neki delavski voditelj po imenu Balderson, o katerem se je glasilo, da je sklical zborovanje brez dovoljenja, je bil precej močno poškodovan.

V okrajih Velikih jezer se je uporaba antracita v tekočem letu skrčila za petdeset odstotkov. Mehki premog iz Pocahontas in New River revirja v West Virginiji, petrolej, koks in elektrika postajajo vedno bolj važni kot kurilni material.

Dosedanje milo vreme je bilo mogoče tudi vzrok, da je ponehalo povpraševanje po trdem ali antracitnem premogu. Kljub temu pa so zaposleni vsi rovi v antracitnem ozemlju, z izjemo onih, v katerih je bilo obratovanje prekinjeno vsled stavk.

Deset krajevnih unij v Pittston antracitnem okraju je izgubilo čarter, ker so njih člani vzprijeli takozvano "divjo stavko" ter se niso hoteli vrniti na delo, ko je to zahtevala distriktna oblast United Mine Workers.

Tozadevni ukrep je odobril tudi predsednik United Mine Workers, John Lewis. Stavkarji so izgubili vse unijske pravice, ker se niso hoteli vrniti na delo, dokler bi ne bile zadovoljivo rešene njih pritožbe.

Unija je vztrajala na stališču, da morajo delati, dokler se ne reši njih pritožb, kot določeno v mezdni dogovori, ki so bili sklenjeni z delodajalci.

Z ene strani ima unija prav, kajti bolj kot kje drugod, je v delavskih vrstah potrebna železna disciplina, na drugi strani je pa to postopanje neprimerno strogo ter ne obeta posebno dobrih posledic za organizacijo.

Naloga organizacije je predvsem ščiti svoje ljudi ter se do zadnjega koraka boriti za njih interese. Napei mora vse sile, da izposluje uravnavo, ne da bi s tem škodovala svojim članom.

Delavske organizacije niso bile organizirane zato, da se ščiti interese delodajalcev, ki jih znajo slednji samo ščititi boljše kot je potrebno.

Znano je, da je predsednik Lewis velik avtokrat, kaj je pokazal že pri številnih prilikah. Vsled tega se je tudi že pojavila proti njemu v premogarski organizaciji opozicija, katere dosedaj ni mogel streti.

Organizirani delavci imajo že itak dosti sovražnikov in prav odveč jih je iskati celo v lastnem taboru.

Boj za obstanek je krut in prilika zaslužka, primerne zaslužka, postaja v vsakim dnem manjša.

KINEMATOGRAFSKA IGRALKA SE BO POROČILA.

Norfolk, Va., 4. decembra. — Kinematografska igralka Mary Miles Minter se bo poročila z ameriškim mornariškim častnikom H. H. Ridderjem.

BUENA SEJA LAŠKEGA PARLAMENTA.

Rim, Italija, 4. decembra. — Danes se je vršila v laškem parlamentu burna seja. Protifašistov-

ski senatorji so z vso silo napadli senatorja Lusignolija, ki je ena glavnih opor fašistovske stranke. Giollitovi pristaši niso hoteli izreči zaupnice Mussolinijevi vladi.

ONIM, KI SO NAROČILI BLAZNIKOVO PRATIKO!

Vse one rojake, ki so zadnje dni naročili Blaznikovo Pratiko, prosimo, naj nekoliko potrpe. Kakorhitro dobimo drugo pošiljavo, bomo Pratikke razposlali vsem, ki so jo naročili.

Uprava "Glasa Naroda".

POGLAVITNE ZAHTEVE

PRESIED. COOLIDGE-A

Glavne točke poslanice predsednika Coolidgeja, v katerih stavi svoja priporočila na kongres.

Washington, D. C., 4. dec. — Glavne točke poslanice predsednika Coolidgeja so naslednje:

Varčevanje: — Strogo varčevanje v javnih izdatkih, da se zniža davke in odpomoč proti narodno-gospodarskim nedostatom. Objavljanje davkov: — Objavljanje svot, katere plačujejo posamezniki kot dohodinski davki, je neprimerno, ter sem za to, da se preklicke tozadevno postavijo.

Znižanje davkov: — Prepričan sem, da bi se potom znanstvenega nazvala revidiranega temelja obdačenja velikih dohodkov doseglo za vlado višje svote.

Poljedelstvo: — Pomoč za poljedelstvo, da ga bo mogoče spraviti na zdravo in vsem drugim poslom enako podlago.

Železnice: — Vlada kontrola pristojbin in dohodkov odpravlja potrebo, tekmovanja, tako da bo konsolidiranje v večje zveze dovoljeno.

Narodna policija: — Narodni policijski urad je potreben, da se ustvari centralno točko za informacije, kar bi bilo zelo uspešno pri preprečenju in razkritju zločinov.

Narodna obramba: — Delati moramo za popolno moč mornarice na temelju dogovorov in razvoj zrakoplovstva in podpirati armadni obrambni načrt.

Svetovno razsodišče: — To naj bi bilo praktično in uporabno sodišče, pred katerim bi lahko nastopili prostovoljno, pred katero na bi se nas ne smelo pozvati.

Razoroževalna konferenca: — Ne bi se zavzemal za to, da bi se zastopniki od tukaj udeležili take konference, ki bi nalagala obveznosti, ki bi nas oropale prostosti, katero si hočemo ohraniti glede svoje domače, to je notranje politike.

Inozemski dolgovi: — Protikanceliraju takih davkov in za to, da se jih čimprej mogoče odplača. Vsled tega se zavzemam za podaljšanje uradnega termina Foreign Debts Commission.

Muscle Shoals: — Za prodajo ali podeljenje v najem, z jamstvom produkcije dušika, za gotovo ceno.

ANGLEŽI IN FRANCOZI O AFRIŠKEM VPRAŠANJU.

Pariz, Francija, 4. decembra. — Austin Chamberlain, angleški minister za zunanje zadeve, prvi član Baldwinovega kabineta, ki be obiskal Pariz, bo dospel danes semkaj, na poti v Rim.

Po njegovem prihodu pričakajo tukaj odločitve glede dveh važnih vprašanj. On in ministrski predsednik Herriot se bosta najbrž dogovorila glede nadaljevanja pogodbe med obema deželama iz leta 1904, vsled katere imajo Francozi proste roke v Maroku, Angleži pa proste roke v Egiptu. Chamberlain bo najbrž sprejel francoski predlog, da prevzame Francija špansko zono v Rifu, katero so Španci izpraznili.

Angleži si žele le en pridržek, ker namreč hočejo, da ostane Španija v severnih točkah Afrike, ki leže španski nasproti. Angleži žele, da bi prišel Tanger pod mednarodno kontrolo in Centa pod špansko kontrolo.

Anglija noče, da bi stali Francozi nasproti Gibraltarju, in nobene znaka ni, da bi bili Francozi pripravljeni pomagati Angliji, da ohrani kontrolo nad ožino.

Severna Afrika je tudi temelj druge točke, razprav, — namreč

OBRAVNAVA PROTI

MRS. ANI BUZZI IN NEMŠKIH JEKLARJEV

Mrs. Buzzi je odločno zanikala umor ter ihtela tekem pričanja. Kemik ji je pomagal v boju za prostost. — Rekel je, da so madeži na suknji mogoče od hrane.

Trpljenje, ki je bilo posledica enajstmesečnega bivanja v Sing Singu je stopilo jasno na dan, ko je nastopila Mrs. Ana Buzzi kot priča v svoji lastni zadevi.

Trpljenje je izbrisalo blek iz njenih oči in temni kolobarji pod očmi so jasno kazali, da je pustila senca električnega stola, na kateri je bila obsojena tam svoje sledove. Mir, ki jo je značil, je popolnoma izginil, čeprav si prizadeva na vse mogoče načine, da ostane hladna. Njeni omajani živci ji tega ne puste in posledica tega so strastni izbruhi in ihtenje.

Sedla na je pričevalni stol s prisiljeno, zunanjo hladnostjo ter odgovarjala na stavljen vprašanja s tako tihim glasom, da so jo več kot enkrat opozorili, naj odgovori glasneje. Ko pa so jo vprašali direktno:

— Ali ste umorila Friderick Schneiderja? — je zvenel odgovor jasno in glas je bilo slišati po celi, nabito polni dvorani:

— Ne, prisegam pri Vsemogočem Bogu, da nisem tega storila. Lagal je, ko je rekel to.

Pri tem je imela v mislih svojega svaka, Williama Turka, ki je pričal, da je dobil od nje revolver in da mu je pozneje povedala, da je ustrelila Schneiderja. Temu izbruhu je sledilo stokanje. Neka jetniška matrona jo je potolažila ter ji dala čašo vode. Pozneje, ko jo je vprašal pomožni okrajni pravdnik Cohn, če misli, da je njen svaž umoril kontraktorja, je odgovorila:

— Da, jaz mislim.

Zvijala je svoje prste, ko je dvignila to obdobje, a zrla je nepremično v oči okrajnega pravdnika. Kmalu nato je pokazala nadaljno fazo nove Mrs. Buzzi, "majane vsled izkušenj iz prvega procesa. Njeni odgovori so postali tako tihi, da jo je opomnil okrajni pravdnik:

— Govorite, saj znate vendar govoriti?

— Skušam najboljšo, je odgovorila proseče. — Prosim vas, ne zmerjajte me.

Večina njenega pričevanja je obstajala v tem, da je zavrnila vse, kar je izpovedal Turk kot priča. Zanikala je, da je bil pri njej v noči umora, da je dobil od revolver od nje in da mu je priznala, da je umorila Schneiderja.

Cohn pa je nato prečital iz stenografičnega zapisnika njene odgovore na vprašanja, katere ji je stavljal John Glenmon, takratni okrajni pravdnik, dne 27. februarja preteklega leta. Glenmon jo je vprašal, če je bil Turk prejšnji dan na njenem domu in odgovorila je, da je bil tam za trenutek. Večera pa je rekla obtožena, da je morala imeti v mislih kak drugi dan.

Važno je bilo tudi pričevanje kemika, da ni izključeno, da so madeži na suknji povzročeni od hrane, ne pa od krvi.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

odnošajev s sovjeti. Pričakovati je, da bosta obe vladi razpravljali o sredstvih in načinih, kako preprečiti odposlancem Moskve prihod v Afriko. V Egiptu in Tunisu so se nacionalisti poslužili komunistične agitacije v svojem boju proti okupacijskim silam.

SPORAZUM FRANCOSEKIH

POLOŽAJ V EGIPTU IN LIGA NARODOV

Berlin in Pariz sta se pridružila evropskemu jeklarskemu trustu. — Nemške in francoske kompanije so se združile v svojo lastno protekcijo.

Pariz, Francija, 4. decembra. Francoski in nemški izdelovalci jekla so se v principu dogovorili glede omejitve produkcije jekla in glede razdelitve trgov. Nemci so se vrnili domov, da izposlušajo odobrenje dogovora od zveze nemških proizvajalcev jekla in sklenjeni dogovor bo kmalu nato predložen nemškemu in francoskemu trgovinskemu ministrstvu v odobrenje.

Definitiven korak proti mednarodni regulaciji produkcije jekla ter določanja cen in angleški, belgijski in češki proizvajalci jekla bodo vsled tekmovanja prisiljeni pridružiti se temu dogovoru.

Domneva se, da si morejo edine Zdržene države privoščiti, da ostanejo izven kombinacije, če žele tako, kajti dobički ameriške jeklarske industrije v domači porabi jekla so tako veliki, da izdelovalci vedno lahko nastopijo proti katerikoli cenam na zunanjih trgih.

Nemci so izjavili, da so pripravljeni skleniti sedanjo produkcijo za dvajset odstotkov ter so predložili številke, ki kažejo, da bi splošno skrcenje produkcije za dvajset odstotkov ravno odgovarjalo svetovnim eksportnim potrebam ter preprečilo znižanje cen jeklarskih proizvodov.

Nemške topilnice v Ruhru so potom novo organiziranega Rohstoff Verbanda že pripravljene organizirati se za naročila, ki jim bodo pridružena. Novi dogovori, sledeč dogovorom, ki so bili že sklenjeni med lastniki loreskih topilnic ter ruhrskimi premogarskimi baroni, je pospešil francosko-nemško trgovinsko pogodbo.

Francoska vlada gleda na dogovor z dobrohotnimi očmi, ker odstranja nevarno nemško-francosko tekmovanje.

Trdi se, da ne bo evropski dogovor glede omejene produkcije ter razdelitve trgov ustvaril evropskega premogarskega in jeklarskega trusta, temveč da bo preprečil usodepolno tekmovanje, ki bi seveda dovelo do mednarodnih ljubosumnij in koncem konca tudi do vojn.

POVIŠANJE SENATORJA BORAH.

Washington, D. C., 4. decembra. Senator Borah je bil formalno imenovan načelnikom senatnega komiteja za zunanje zadeve.

VEIKANSKO ŠTEVILO KANDIDATOV.

Berlin, Nemčija, 4. decembra. V nedeljo se bodo vršile v Nemčiji splošne volitve. Kot se čuje, je že dosedaj prijavljenih za državni zbor 7525 kandidatov.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

se izborna prodaja. V kratkem času smo ga prodali že par tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, sicer bo ostal brez njega. Cena s poštnino vred

40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev in pratik, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

POLOŽAJ V EGIPTU IN LIGA NARODOV

Anglija je predložila svetu Lige narodov dejstva, tikajoča se Egipta. — Minister za zunanje zadeve, Chamberlain, bo odpotoval v Rim, z odobrenjem kabineta, "v znamenje respektja in vpoštevanja Lige". — V najkrajšem času bodo uveljavljeni prijateljski odnošaji med Egiptom in angleško vlado. — Zavarovane imperijskih interesov.

London, Anglija, 4. decembra. — Austin Chamberlain, angleški minister za zunanje zadeve, bo osebno predložil svetu Lige narodov v Rimu prihodnji teden vse informacije, ki jih bo mogel nuditi glede položaja v Egiptu. Tako je objavil v nekem govoru, katerega je imel večeraj.

Chamberlain je rekel med drugim: "Mislim, da je popolnoma jasno, da ne spada to, kar se je pripetilo v Egiptu, v okvir določil dogovora glede Lige narodov, a iz respektja do Lige ter vpoštevanja so me moji tovariši pooblastili, da zapustim Anglijo, da se lahko udeležim sej sveta Lige ter mu predložim vse informacije, katere bi mogel dati."

Glede odnošajev med Anglijo in Egiptom je rekel zunanji tajnik:

"Ko bomo premagali svoje sedanje težkoče, upamo obnoviti svoje prijateljske odnošaje z egipčansko vlado. Upamo tudi obnoviti pogajanja, ki so se izjalovila radi nepripravljenosti ali nezmožnosti prejšnjega ministrskega predsednika Zaglul paše ali vlade, da se prizna dejstva v položaju.

"Upamo, da bomo lahko zavarovali svoje interese in pravice in da bomo mogli storiti to z najmanjšo mero vmešavanja v neodvisnost Egipta."

Glede temeljnih vprašanj soglasja sedanja vlada s prejšnjo vlado ministrskega predsednika MacDonalda, je rekel Chamberlain, ki je imel pri tem v mislih svarilo prejšnjega ministrskega predsednika, naslovljeno na Zaglul pašo in egipčansko vlado v zvezi s stališčem slednje napram angleškemu stališču v Egiptu in Sudanu.

Ministrski predsednik je dostavil, da je bilo nemogoče dovoliti, da bi se ta položaj nadaljeval, in postalo je vsled tega potrebno storiti potrebne korake. Anglija je namreč sklenila izvesti obveznosti, katere je dala šundanski vladi in hotela je ohraniti gotove pravice, katere je dobila Anglija.

Ena teh pravice je bilo zavarovanje imperijskih interesov, vključno Sueški prekop, a z najmanjšo mero vmešavanja v egipčanske zadeve. Hotela je tudi vzdržati status quo, dokler bi ne bil sklenjen nov dogovor.

Glede avtorizacije kabineta, da sme odpotovati v Rim, je rekel Chamberlain, da razodeva to veliko važnost, katero pripisuje kabinet razmišljanjem Lige narodov.

Rekel je, da se je angleški vladi kljub manj kritiki posrečilo zavzeti nepolitično stališče, a tako stališče, ki predstavlja resnično čustvovanje v vseh delih imperija.

Glede umora Sir Stacks je rekel, da je bil zločin izid nameravane vzprijazne politike, naperjene proti Angliji.

"Kar sem rekel, zadostuje," je nadaljeval. "v dokaz, da se nismo poslužili umora posameznika kot preteve, da stavimo celo serijo zahtev, ki nimajo nobenega stika z umorom in ki bi ne bila upravičene baš radi tega umora.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče: JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.50 2000 Din. — \$30.80 5000 Din. — \$76.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE.

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75

300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Na pošiljavo, ki presega PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISIOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjev in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in noper takovane; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnagru, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BEŽOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE DAILY

Owned and Published by
Merrill Publishing Company
(A Corporation)RANK SAKSER, President LOUIS BENEDEK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For sale in New York City	For sale in New York City
For sale in New York City	For sale in New York City
For sale in New York City	For sale in New York City

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniški nedelji in praznikom.
Vse arne podpiše in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovodi
tj. Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
tudi prejšnji bivališče nanaša na, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2275

NEW YORK CITY

TEŽAVE PREMOGARJEV

Te dni je bilo izključenih iz premogarske organizacije dvajset tisoč članov.

Okrajni svet, ki kontrolira okraje trdega premoga v Scrantoni in okolici, je preključil čarter desetih lokalnih unijs v Pittsonu. Te podružnice United Mine Workers so izgubile vse pravice, in s podružnicami vred tudi v njih zastopani premogarji.

Skoraj sleherni je že vnaprej slutil, da se bo zgodilo nekaj takega. Med organiziranimi premogarji ter centralnim odborom je obstajalo že precej časa jako ostro trenje. Posledice tega trenja so bile te dni objavljene.

Dotičnih dvajset tisoč premogarjev je štrajkalo. Ker jih vodstvo United Mine Workers ni moglo drugače prisiliti nazaj k delu, jih je izključilo.

Zakaj so zaštrajkali? Ali je bil njihov greh res tako velik, da jih je bilo treba vreči iz organizacije?

Premogovni baroni so bili sklenili dogovor s centralno upravo United Mine Workers. Ta dogovor so pa ne prestano kršili in sicer na škodo delavcev.

Premogarji so nekaj časa opozarjali barone, naj se drže dogovora, ker pa vse skupaj ni nič pomagalo, so v znak protesta zaštrajkali.

Sveta dolžnost organizacije bi bila, da bi v takem slučaju podpirala štrajkajoče, obenem pa z vseni sredstvi, ki so jih na razpolago, prisilila barone, držati se zadane besede.

Lewis in njegovi tovariši imajo pa drugačno mnenje o dolžnosti in pravicah delavske organizacije.

Zadostuje jim, da imajo na papirju obljube premogovnih baronov. V zameno za to pa garantirajo, da bodo preprečili vsak štrajk, dokler bo pogodba veljavna, pa naj baroni izpolnjujejo zadane obveznosti ali ne.

Premogarji so bili že večkrat preveč nesramno potegnjeni in se ne dajo več vleči.

Videč, da se jim godi očitna krivica, so zaštrajkali. V zameno so bili vrženi iz premogarske organizacije.

Lewisova organizacija ni še s tem zadovoljna. Najbrž bo poslala skebe v premogovnike.

Zaenkrat je izjavil predsednik Lewis, da bo poslal "organizatorje" v štrajkarski okraj.

Poslal bo torej organizatorje tja, kjer je organiziran sleherni premogar z edino izjemo 12.000 izabenenih.

Naloga teh "organizatorjev" bo, pregovoriti posamezne štrajkarje, naj se vrnejo v rove in naj opravljajo skebsko delo.

Kaj bo posledica te akcije?

Ali se bodo štrajkarji lahko uspešno borili proti združenim sili podjetnikov in proti svojim unijskim uradnikom?

Le malo je upanja, da bi kaj dosegli, ako pomislimo na premogarje v Kansasu in rudarje v Novi Škociji, ki jih boj je bil obdovanja vredeti, pa niso mogli zmagati, ker so jih pustili na cedilu njihovi unijski tovariši po ostalih delih dežele.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

MODERNA VZGOJA JE OLAJŠALA USODO SLEPECEV IN NEMIH

Vzlic vsemu simpatičnemu uvaževanju, ki ga narekuje razsvetljeno človeštvo, usoda onih, ki so oropani vida ali sluha, že sama na sebi zadostuje težka, ali oni so danes brezprimerno na boljsem, kor kadarskobi v minulosti. Nekateri izmed primitivnih narodov so jih brezvestno pobijali kot nadlego. Nekatera plemena so gojila za nje neke vrste praznovorne strahu in poštovanja, ali vedno kot za bitja, ki jih treba ločiti od drugih navadnih ljudi.

Ko je civilizacija napredovala, se je slepecev in gluhoencev pustilo, da živijo, ali dostikrat se je z njimi ravnilo na krut način. Židje za Mojzijeve čase niso bili prav gotovo bolj kruti kot narodi okolo njih, ali značilno za tedanje obnašanje je zapoved v knjigi Le-

vitius: "Ne preklinjaj nemece, saj ne postavi polena pred slepeca, marveč boj se Boga."

Pod rimskim zakonom nemorjane osebe so bile brez vsakih civilnih pravic in so morale imeti varuha.

Slepi Bartomej, čepeč v jarku obcesti, prosič mimoidoče za milostino, je tipičen za usodo in navadnjo pokle slepeca za Kristovih časov. Tedaj in za stoletja kasneje so bili slepci drug drugemu na poti in tekmovali med seboj za ugodno mesto za prosjačenje. Razširjenje krščanstva je povečalo čut milosrčnosti nasproti nesrečnejšem in zato je tudi beračenju postalo bolj dobičkonosno, ali malokdaj si je pred koncem osemnajstega stoletja mogel predstavljati slepeca

v drugi vlogi kot v oni prosjaka in občinskega reveža.

Mnogo poprej se je začela obratiti pozornost na mogočnost vzgojevanja gluhoencev. Koncem sedemnajstega stoletja nekdo opisuje, kako je John of Beverly, yorški škof, učil nemega človeka govoriti, kar se je smatralo za pravcat čudež. Girolamo Cardano, neki italijanski zdravnik šestnajstega stoletja, je že izrazil mnenje, da bi neme osebe mogle govoriti, in iznašel je ročni alfabet za nje. Skoraj ob istem času je neki španski benediktinec, Pedro Ponce de Leon, prvi v zgodovini z uspehom podučeval razred nemih otrok s pomočjo ustnih metod. Drugi Španjci in neki Angleži sta v istem stoletju pisala učne knjige za nemece.

Poskusi so se od časa do časa nadaljevali tekom naslednjega stoletja in končno je Samuel Meimie dosegel rasične uspehe v ustnem poduku gluhoencev in leta 1778. ustanovil šolo v Drazdanih, ki se navaja kot prva javna šola za nemece. Na Francoskem je duhovnik Charles Michel ustanovil istodobno svojo šolo in imel je toliko učencev, da je opustil ustno metodo in uvedel ročno metodo, ki zahteva manj individualne paznje za vsakega učenca. Na Angleskem je neki Braidford tudi ustanovil šolo in rabil neko ustno metodo, ki je ostala njegova tajnost, tako da je njegova družina imela monopol na vzgojevanju gluhoencev.

Vest o vseh teh šolah se je seveda razširila po vsem svetu in koncem osemnajstega stoletja so bile ustanovljene šole za gluhoencev tujatupam po vsej Evropi.

Med tem so iste osebe, ki so hotele pomagati nemim, mislile tudi na način, kako bi se pomagalo slepim, ali niso mogli domišljati nečesa praktičnega. Zdi se pa, da so nekateri izredne osebe v ugodnih odnosih vedno našle priliko do vzgoje. Genij ne pripoznava nikakih ovir; saj sta bila Homer in Milton slepa. Tudi druge visoke osebe nadarjenega premožnega stanu so brezovomno našle sredstvo do vzgoje in ugleda vzlic sile. Ali ideja, da je beraštvo naravni pokle slepeca, je bilo tako zakoreninjeno v mislih ljudi, da so nekateri zavodi za slepce, ustanovljeni pod kraljevim protektoratom, vzdrževali se deloma po miloščinah, ki so jih oskrbovali izprosjakevali.

Na sploh se je slepota smatrala kot nadlogo, ki jo je nepreračunljiva Previdnost komu poslala. Mi danes vemo, da je nevednost babice bila odgovorna za mnogo slepote med ljudmi; praznovorni fatalizem nerazsvetljene dobe pa je ovrnil znatno prizadevanje, da se prepreči slepota in odpravi njene ovire. Končno je neki Francez, imenovan Valentin Haüy, dokazal da je mogoče nuditi slepecem isto izobrazbo kot onim, ki vidijo, in to s pomočjo izboklega tiska, in ustanovil je v Parizu šolo za slepce, prvič na svetu. Stvar je vzbudila takoj pozornost po vsej Evropi. Ljudomile organizacije v tucetu drugih evropskih dežel so tekom par let ustanovile enake šole, vzlic temu da je bil tedaj ves kontinent v plamenih vsled napoleonskih vojn.

Toliko o evropskih početkih vzgoje slepecev in nemecev. Amerika jih je hitro posnemala. Nekateri ameriški otroci so bili poslani na Angleško v šolo za gluhoence, ki jo je vodila poprej omenjena Braidfordova družina. Nekateri nemi otroci so bili v newyorški božnici, in prizadevanje Rev. J. Standforda, da bi jih podučeval, je baje privedlo do ustanovitve newyorškega šolskega zavoda za gluhoencev začetkom prejšnjega stoletja. Ali prvi resnični pionir v vzgojevanju gluhoencev v Ameriki je bil neki Gallaudet, kateri je bil poslan v Evropo, da prouči tamošnje metode. Po njegovem povratku je bil leta 1817. ustanovljen "American Asylum for the Deaf", v Hartfordu, Conn., ali ime "Asylum" je bilo kmalu spremenjeno v "School." Tudi druge države in kongres so podpirali ta zavod. V mestih New York in Philadelphia se je že poprej mislilo na ustanovitve slinčnega zavoda. Od tedaj naprej so bile šole za neme

otroke ustanovljene vsepovsod po Združenih Državah.

Kakor je bila Evropa bolj počasna v pripoznavanju potrebe vzgoje za slepce, tako je bilo tudi v Združenih Državah. Prva šola za slepce je bila ustanovljena 15 let po ustanovitvi prve šole za gluhoence. Država Massachusetts je izdala čarter za ustanovitev take šole in Dr. Howe je bil poslan v Evropo, da prouči metode poučevanja slepecev. Šola je začela delovati l. 1832. v Bostonu. New York in Philadelphia sta hitro sledili.

Zasebna dobrodelnost je pokazala pot in državne vlade so kmalu začele ustanovljati javne šole. Danadanes je v Združenih Državah osem privatnih in 48 državnih šolskih zavodov za slepce. Kar se tiče šol za gluhoence, je 67 državnih zavodov in 19 privatnih.

Dodatno k tem zavodom, v katerih učenci tudi stanujejo, jako mnoga izmed večjih mest vzdržujejo posebne dnevne razrede za nemece in slepce kot oddelke ljudske šole. Federalni prosvetni urad poroča, da 74 mest vzdržuje ljudskošolske razrede za neme otroke in 15 mest vzdržuje take razrede za slepe otroke.

Mnogi izmed ravnateljev zavodov, ki nudijo šolo, hrano in stan, nasprotujejo dnevnim razredom, ker čutijo, da so zavodi v stanu nuditi boljšo oskrbo in napredovanje. Oni smatrajo, da so učenci bolj smatrani kot normalna bitja v zavodih kot doma in da se v zavodih more boljše nadzirati njihovo učenje in fizični razvoj. Mnogo resnice je v tem. Ali na drugi strani prevladuje mnenje da je primerno družinsko življenje neprecenljive vrednosti za vzgojo otrok. Nadalje tendenca onih mest, ki nudijo ljudskošolsko izobrazbo za slepce in nemece, brez potrebe njihovega življenja v zavodih, je ta, da se jim nudi ne le ljudskošolska izobrazba, marveč tudi jim omogoča srednješolska in višješolska izobrazba. Ta tendenca ni le zdrava, marveč tudi ekonomična; strošek, ki ga ima javnost za vzgojo otroka v zavodu, je skoraj dvakrat večji kot vzgoja otroka, ki ostane doma. Dnevni razredi so popolnoma na mestu poleg zavodov in se pričakuje, da bo njih število čim dalje bolj raslo.

Toda ti tvevni razredi ne bodo nikoli napravili zavode nepotrebnimi. Še velika mesta imajo zadosti slepecev in nemecev, da bi mogla vzdrževati posebne šolske razrede za nje, in celo v teh mestih treba poslati otroke v zavode v svrhu posebnega strokovnega poduka, kakršnega ljudska šola ne more nuditi. Zavodi in dnevni šolski razredi izključujejo, marveč dopolnjujejo drug drugega.

Kar se tiče učne metode za neme otroke, se je prišlo do praktičnega sporazuma izmed raznih metod. Pripoznava se, naj se nemi otroci, ki lahko to storijo z nekoliko truda in uspeha, učijo govoriti in čitati ustanice drugih, ko govorijo, in, ako je ostalo še nekaj sluha, naj se po mogočnosti tu uporabi. Ali oni, ki se najbolj zanimajo za vzgojo gluhoencev, se tudi zavedajo, da je ročna metoda (govorjenje z znaki) najboljša, ki jo morejo nuditi mnogim izmed onih, ki so nemi iz rojstva. Po vsem svetu se pripoznava, da je Amerika v vzgoji nemih otrok dosegla najboljši uspeh.

Končna raba takozvanega Braille-ovega sistema za slepce je povzročila veliko napredovanje v vzgoji slepecev. Pravilna standardizacija je potrebna v vzgoji kot v gradnji mostov, in Amerikanci so v tem prvi na svetu.

Samozavednost, zdrava in čila telesa in dobro izurjen in gibčen um so glavni cilji vzgoje gluhoencev in slepecev. In tako danadanes najdemo gluhoence in slepce osebe skoraj v vseh poklicih, ki so odprti onim, ki vidijo in slišijo, in v katerih delujejo z istim uspehom.

ALI VESTE,

da se je pred kratkim vršila v Beogradu konvencija lekarnarjev in da je bilo pri tej priliki sklenjeno popolnoma prenosovati lekarniško obrt? Ali veste, da se lahko resili 100% cistega turške cigarete, če kadite Helmar. Kot drugi, boste tudi vi z veseljem začeli kaditi turške.

Peter Zgaga

Pred kratkim je imel angleški diplomat Winston Churchill v Londonu govor in izrekel te-le značilne besede:

"Zgodovina človeštva je vojna. Razen malih, malenkostnih razmer in razdobj ni na svetu nikdar vladal mir."

To je resnica. Anglija si je pa na vse načine prizadevala, da je ta razdobja še zmanjšala in skrajšala.

Moč Anglije in njena veličina temeljita na vojnah.

Pri vsem tem je pa Anglija tolko previdna in pretkana, da se sama noče prav poseben rada boriti.

Borbo prepušča drugim narodom. Na bojišču nastopi ponavadi le tedaj, ko je treba pobrati plen.

To se je pripetilo pred kratkim v nekem malem pennsylvanskem mestu.

Vršila se je obravnava proti nekemu zločinu in zaslišanih je bilo več prič.

Sodnik je ušil priče, da morajo preč vse natančno pretehtati in prevdariti, predno podajo svojo končno izjavo.

— Rajši molčite, — jim je rekel — kot da bi kaj trdili, česar natančno ne veste. Človek mora biti siguran, potem šele lahko govorite. Vidite naprimer: Zjutraj se mi je zdelo, da sem vstalil svojo zlato uro v žep, ko sem se odpravil v sodišče. Če bi prisegel, da sem vstalil uro v žep, bi pokrivil prisegel, kajti šele pozneje sem se natančno spomnil, da sem jo pustil doma na mizi. To je le malenkosten primer, da sme človek šele tedaj trditi kako stvar, ko je popolnoma prepričan, da je res tako.

Nato se je obravnava nadaljevala.

Ko je prišel sodnik popoldne domov, mu je rekla žena:

— Kaj zlodja uganjaš take komedije s svojo uro? Najmanj deset ljudi je prišlo ponj. Dala sem jo kot prvega, ker mi je natančno povedal, da si jo pustil na mizi.

Sodniku ni kazalo drugega, kot da si je drugo uro kupil.

V nobeni stvari ni toliko bistvenih nasprotij kot jih je v ljubezni.

Tako se naprimer večkrat govori, da sta se dva zaljubila na prvi pogled. Malo zatem se pa čita ugotovljeno dejstvo, da je ljubezen slepa.

Nekateri naši rojaki se jako značilno in originalno izražajo.

Zadnjič je naprimer nekdo poročal: — Ko je bil kandidat po vseh pravih predlagan in zaprdušen, je bil sprejet v društvo.

V starokrajških listih čitam tole novico iz Jugoslavije:

Novi upravnik državne tiskarne. Za novega upravnika državne tiskarne v Beogradu je postavljen gospod Stasa Binički, prvi kapelnik beogradske opere.

Takega imenovanja je zmogla edinoletna vlada, ki ima šotarje za ministre in kozle za vrtnarje.

Neki prodajalec, ki prodaja sredstvo za rast las, je dobil sledeče zahvalno pismo:

— Prav prisrčno se vam zahvaljujem za zdravilo, ki ste mi ga poslali. Želim, da bi o vašem zdravilu izvedeli tudi drugi ljudje. Predno sem vaše zdravilo poskusil, sem bil na glavi na treh krajih popolnoma plešast. Sedaj sem pa samo na enem kraju.

— Kje je tvoj prijatelj? — se vprašali rojaka.

— V bolnišnici je — je odgovoril.

— Kaj mu je?

— O mič. Že več kot tri mesece mi je vsak dan sproti pripovedoval, da bo svojo ženo pretepel.

— No, in?

— Včera ga je pa žena slišala, ko mi je zopet go pravil.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 2nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 413 — 13th Ave., Ely, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravniki:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 808 American State Bank Bldg., 608 Grant Street & Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBRANK, 4905 Butler St., Pittsburg, Pa.
MOHAR MLADIĆ, 1324 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 210 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 4217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoše se uradnih sadov kakor tudi denarne polijavne naj se pošljijo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošljijo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice spricvala naj se pošljijo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za bilnjen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 5 člani ali članicami.

Razne vesti.

Usodepolna zaupljivost.

Iz Genove v Milan se je peljal te dni inozemec, ki je imel pri sebi precejšnje dragocenosti. Ko je odšel v jedilnik, je naprosil dva sopotnika, ki pa ju ni poznal, naj bosta tako prijazna in pazita na njegovo torbico, v kateri ima velike dragocenosti. Vrnivši se v svoj oddelek, ni mogel najti več sopotnikov, pa tudi ne svoje torbice, ki je z njima izginila. Prevelika zaupljivost do tujcev je stala tega gospoda, ki je takoj prijavil zadevo policiji, nad 100.000 lire.

Eksplozija na parniku.

Kakor poročajo iz Kotse na Finskem, se je na majhnem parniku razletel kotel. Nesreča je zahtevala več človeških žrtev. Na krovu je bilo kakih 60 delavcev, od katerih jih je bilo 22 pri eksploziji hudo ranjenih. Ob oseb, ki so bile na parniku v trenutku

NOVE REKORDE ZA BOŽIČ

- (Sveta noč, blažena noč.
- (Božično drevesce.
- (Božični glasovi.
- (Glasilo se je dete.
- (Slovenski podpuri.
- (Školska koračnica, voj. godba.
- (Lepa naša domovina.
- (Slovenska koračnica, voj. godba.
- (Jugoslavija koračnica.
- (Prodrav iz Ljubljane, voj. godba.
- (1. boj u boj.
- (Slovenske melodije, voj. godba.
- (Bela Ljubljana.
- (Zlate sanje, harmonika.
- (Kateri, polka.
- (Gorjanski valček, harmonika.
- (Godec Nace, godba.
- (Veseli svatje.
- (Štajerski ples, godba.

Cena komadu je 75c. Vseh deset plošč pošljam poštne orosto za samo \$7.00. Za manjša naročila pridenite 30c za poštino. Doblite te krasne nove komade pri: VICTOR NAVINSHEK, 331 Greeve Street, Conemaugh, Pa.

nesreče, jih je 25 popolnoma izginilo. Domneva se, da jih je zračni pritisk pometal v morje, kjer so utonili.

Švedi za gradbo Zeppelinov.

Švedska znanostna akademija je sklenila pozvati sorodne ustanove po vsem svetu, naj bi skupno delovali na tem, da se odstranijo vse ovire pri nadaljni gradbi Zeppelinov.

NAJVEČJI IGRALEC FOOTBALLA.

F. E. Weiker, študent na Andover Akademiji v Andover, Mass., je največji nogometni igralec v Ameriki. Visok je šest čevljev in 7 in pol inča.

Božično darilo trajne vrednosti.

Božič je ugodna prilika privaditi otroke k varčevanju. Stariši naj dajo otrokom kot BOŽIČNO DARILLO vložno knjižico, da se taisti navadijo že v rani mladosti pomnoževati svoje prihranke.

Naročite nam, da Vam pošljemo vložno knjižico za vsakega Vaših otrok z začetno vlogo \$5.

Vloge na "Special Interest Account" se obrestujejo po —

4%

na leto.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Slučaj Irvinga Greenwalda.

Odsel sem v kaznilnico, obsojen na sedem let in pol ječe. Da sem bil nedolžen zločina, katerega so me obdolžili, je razvidno iz pomeniščenja, ki sem ga dobil pozneje od predsednika Coolidgea. Ta dokument je moja najbolj dragocena posest, ker oficijelno ugotavlja, da sem bil po krivem spoznan krivim. Osamljenost ječe pa je bila le zadnji del presenetljive serije udarcev, ki so me zadeli.

Cela vrsta nesreč in usodnih zapletov bi napravila povest, o kateri bi izjavljali kritiki, da je nemogoča komplikacija.

— Ali bi ne šli z menoj na policijski glavni stan?

S to kratko, dvorljivo izgovorjeno frazo, je nekdo položil svojo roko na mojo ramo.

Videl sem poleg sebe močnega človeka, kateremu so se takoj pridružili nadaljni trije. Policija in aretacije niso dotedaj še nikdar ničesar pomenjale v mojem življenju.

To se je zgodilo aprila meseca preteklega leta.

Jaz sem avijatik in ravno takrat sem bil brez denarja. Tekom preteklih dvanajstih mesecev sem dosti letal ter vprizarjal razkazovalne polete. Takrat sem zaslužil dosti denarja, ki sem ga pa porabil v časih nezaposlenosti. Letalna sezija je ravnokar pričela. Popravljal sem svoj aeroplan v Halsebrook Heights, N. J. ter razmišljal o tem, kako bi mogel dobiti denar, da financiram z njim letalni polet.

V New Yorku sem imel dobrega prijatelja, krokerja, o katerem sem vedel, da mi bo posodil potrebni denar. Skušal sem stopiti v stik z njim in končno sem dobil obvestilo, naj pohitim v njegov urad, kjer ga bom dobil.

Ko je prišlo to sporočilo, sem bil ravno v lopi ter delal na svojem aeroplanu. Moja obleka je bila seveda zamazana, vendar pa nisem hotel izgubljati časa, da s vrnem domov ter se preoblečem. Vzel sem dragoceno zimsko suknjo ter pohitel v New York. Brez dvoma sem nudil čuden prizor svojim zamazanimi hlačami ter dragocenim kožuhom.

Ko sem šel po Wall Streetu, se me aretirali.

Prav nič ni koristilo protesti. Detektivski so me povedli v avtomobil, ki nas je odpeljal v Tombs zapore. Nobene informacije mi niso hoteli dati glede vzroka aretacije. Tudi mi niso pojasnili, zakaj me drže več kot pol ure v neki prazni sobi Tombsa.

— Kmalu boste vse izvedeli, — se je glasil enolični odgovor na vsa moja vprašanja.

Naenkrat pa se je vrnil eden detektivov z nekim poročilom, katero je zaupal drugim.

Eden mož me je prijel za roko ter me povedel k vratom:

— Pojdite tukaj noter ter se odkrijte, — je rekel ter odprl vrata.

To sem storil ter stopil v sobo. Videl sem tam mladega moža s ostrim obrazom. Zrl sem nanj te ugrabljeno, kdo bi mogel biti in tud on je zrl pozorno name. Naenkrat pa se je kislo nasmešnil.

— To je oni dečko, — je objavljal detektivom, ki so mi sledili.

— Kdo, kateri dečko sem? — sem vprašal.

— To boste kmalu izvedeli, — je odgovoril rezko. — Ne delajte se kot da me ne poznate. Dobili smo vas in sive lase boste imeli ko boste prišli ven, dečko moj.

Nato so me odvedli v urad komisarja Hitchcocka in v formalnem sodnijskem postopanju se je dvignilo obtožbo proti meni.

Mladi mož, ki me je identificiral, je nastopil kot priča. Rekel je, da je uslužbenec neke velike newyorške prodajalne in da sem jaz par mesecev poprej, kot neki Mr. Alderman iz Bostona kasiral v prodajalni večji Money Order potem ko sem mu predložil navidezno pristna poverljiva pisma. Izkazalo pa se je, da je bil Money Order ponarejen.

Detektivski so nato predložili komisarju več nadaljnjih sleparskih Money Ordrov, podpisanih z istim imenom in isto pisavo. Ti Money Ordri so bili vnovčeni v številnih delih držav iztoka in srednjega zapada in sicer vsi tekoni zadnjih šestih mesecev. Očividno se je glasila obdolžitev, da se pečam jaz na obširnim poslom s ponarejenimi Money Ordri in da me je raditega zasledovala policija.

Izvedel sem tudi, da so čakali detektivski na Wall Streetu na nekega drugega, da pa so zapazili mene, ker je predstavljal moj dragoceni kožuh tako velik kontrast z zamazanimi hlačami. Ko so me opazovali, se jim je zdelo, da se moja zunanost popolnoma prilega opisu sleparja z Money Ordri. Vsled tega so me prijeli ter poklicali prvega, da me identificira.

Moja naravna obramba bi obstajala v tem, da bi dokazal svoj alibi, da se namreč nisem mučil ob dotičnem času v mestih, v katerih se je vnovčilo ponarejenih Money Ordre. Okoliščine pa so bile tudi v tem slučaju proti meni. V dotičnem času sem se vozil s svojim aeroplanom v isti okolici. Moj prijatelj, broker, me je seveda s lahkoto identificiral, vendar pa ni mogel jamčiti za mojo nedolžnost. Kljub temu pa nisem bil v strahu. Svojemu zagovorniku, ki me je obiskal naslednjega dne, sem rekel:

— Ti Alderman Money Ordri so bili vnovčeni pri različnih ljudeh. Prvi je napravil napako, a drugi, ko bodo nastopili v procesu proti meni, bodo izjavili, da nisem jaz dotični.

Zagovornik je bil moj star prijatelj in ker je bil prepričan o moji nedolžnosti, je soglašal z menoj. Čakala sva zaupno na prihodnje zaslišanje pred komisarjem, določeno na par dni pozneje. Mene so obdržali v Tombsu, kar ni bilo prijetno, vendar pa nisem slabo postopal z menoj. Bil sem že v bolj slabih prostorih za časa vojne, ko sem služil s kanadskimi četami v Franciji.

Naslednja faza mojega slučaja mi je bila ugodna. Komisarju je bil predstavljen poštni mojster neke majhne postaje v Buffalo, ki je bila ukradena v njegovem prostoru. Tatvino je mogel izvršiti le en človek, ki je kupil škarij cigarete, se zapletel z njim v pogovor, nakar je poštni mojster opazil tatvino. Iz njegove povesti je bilo razvidno, da je imel mož dosti časa opazovati tatu.

Ves vzradošen sem vstal.

— Ali sem jaz dotični človek? — Premislil me je skrbno ter rekel:

— Da, vi ste.

Zdelo se mi je kot da me je kakdo udaril po glavi. Kaj naj storim proti takim udarcem usode?

Nadaljni ljudje so bili pozvani, kot priče in vsi so izpovedali proti meni. Tudi moj zagovornik je prišel dvomiti ter me vprašal, če ne norujem iz njega. Svetoval mi je, naj se proglasim krivim. Naenkrat pa mi je dobil le šest mesecev v nasprotnem slučaju pa lahke oričakujem dolge zaporne kazni.

Okrajni pravdnik mi je svetoval, da rekel, naj povem, kaj sem storil s preostlimi Money Ordri. Lega seveda nisem mogel storiti. Svojemu zagovorniku, ki je glavno ni vrjel, da sem nedolžen, sem izjavil, da je pisava na Money Ordrih drugačna kot moja lastna. Končno pa sem moral celo sam priznati, da se je moja pisava malo razlikovala od one na ponarejenih Money Ordrih. Zahteval sem izvedenca glede pisav in te ni je rekel, naj napišem na listek tavanjstokrat ime Alderman.

— Vadili ste se v pisanju tega imena, — je izjavil zaničljivo.

Obsojen sem bil na sedem let in pol v Atlanta jetnišnici.

Nisem posebno občutljiv, a

Da, to sem mislil, prijatelji!

„Želel bi, da bi imel moj oče v stari domovini tako cigareto kot je — HELMAR. Čimbolj mislim na cigarete, ki sem jih kadil tam, tembolj znam ceniti veliko vrednost HELMARS.“

Turški tobak je priznано najboljši in najbolj drag tobak za cigarete. HELMAR turške cigarete so iz čistega turškega tobaka ter dajo slehernemu kadilcu zaželjivo zadovoljnost in zadovoljščino pri kajji cigarete.

HELMARS so popolnoma čiste ter so v lepenkastih škatljah, da se ne lomijo.

Kot drugi, boste z veseljem začeli kaditi turške.

strašni občutki so me navdajali, ko so me odvlekli v klenjenega na neki vlak, vozeč proti jugu. Potniki v kadilni sobi so zrl name kot na nekako čudo in me ogovarjali. Jaz pa nisem hotel ničesar odgovoriti, kajti že davno sem prenehal zatrjevati svojo nedolžnost.

Našel sem, da ni Atlanta tako slab prostor. Nobena jetnišnica ni palača, a v tej je manjkalo marsikaj, kar je opaziti v drugih. Ker sem še vedno upal, da bom prišla moja nedolžnost na dan, nisem postal mrk vspricho misli, da bom moral presedeti tukaj več kot sedem let. Rekel sem si, da bo lopov, ki je razpečaval ponarejene Money Ordre, skušal spraviti v promet še nadalje.

Ta vera je bila ojačena, ko sem videl en teden po svojem vstopu v jetnišnico notico v nekem newyorškem listu, v kateri se je svatila trgovca pred sleparskimi Money Ordri ter razventnega glasila, da kroži še več nadaljnjih s podpisom Alderman. Oblasti so si razlagale to tako, da sem dal jaz ukradeno knjižico svojim zaveznikom.

Tedaj sem spoznal, da mi je treba le še čakati trenutka, ko bo prijet dotični slepar ali dotični sleparji, kar se bo brez dvoma zgodilo enkrat v teku njih drznih operacij.

Poteklo je več mesecev. Bil sem obgljiv jetnik in dobro so postopali z menoj. V svojih mladih letih sem se učil slikarstva in vsled tega sem bil pridoljen službi jetniškega kaplana, zelo ljudomilnega moža, ki mi je poveril slikanje

steklenih plošč za jetniško kapele. Bil je edini v jetnišnici, kateremu sem zaupal, da sem nedolžen, a tudi on mi ni vrjel.

Nikdar pa nisem opustil upanja.

Nekega dne v juniju, ko sem se izprehajal po dvorišču, je prišel k meni neki sojetnik ter rekel, da me hoče videti neki drugi, ki je ravnokar prišel v ječo. Pokazal mi je preko dvorišča in tam je stal mož in krog njega gruča jetnikov, katerim je nekaj pripovedoval. Stopil sem bližje.

A, vi ste Greenwald, — je vzkliknil. — Veselilo vas bo slišati to. Prihajam ravno iz newyorškega Tombs, kjer sem se setal z nekim Barry-jem, ki je vprizaril vse one sleparije z Money Ordri. To skuša sedaj pojasniti policiji v New Yorku.

Potegnil sem ga na neko klop ter pričel obdelovati z vprašanji. Barry, radi kojega zločinov sem bil jaz zaprt, mu je pojasnil vse.

Barry je bil aretiran v Philadelphiji, ko je skušal vnovčiti ponarejen Money Order. Detektivski, ki so ga prijeli, so mu rekli, da se bo kmalu pridružil svojemu tovarišu v Atlanti. Šele tedaj je baje izvedel za mojo aretacijo in obsodbo.

Barry je bil na svoj način pošten dečko, kajti čeprav ni hotel priznati vseh sleparij, je vendar izjavil odločno, da sem jaz nedolžen. Policija je seveda mislila, da skuša le ščititi svojega partnerja. Priče, ki so mene takoj identificirale, niso hotele identificirati njega. Vodil pa je odločen boj zame. Navedel je toliko po-

Oče in sin sta imela isti ideal.

Sin bogatega atenskega trgovca se je zaljubil v očetovo nevesto. — Ko je nekega jutra potrkal trgovca na vrata njene sobe, ni dobil nobenega odgovora. — Sin je v pisnu natančno pojasnil kaj je storil. — Pobegnil je z ljubico in odnesel očetu dosti denarja.

Trgovca Jurij Kamhi je doma v Atenah. Star je 55 let, nosi se zelo elegantno in ima posebno krasno glavo, ki je okrita z gostimi srebrnimi lasmi. Pred sedmimi leti je obvdovel. Žena mu je umrla za srčno kapjo in sicer kmalu potem, ko je poslal svojega sina Konstantina v Pariz na nadaljevanje študij.

Konstantin je v tujini rasel in odrasel. Razvil se je v lepega, mičavnega mladeniča, za katerim je zaplakalo marsikatero žensko srce v Parizu. Toda grška lepota ni na svetu samo za to, da bi parala steno in sesala kri iz odprtih ran. Konstantin je to občutil na sebi. Temu primerno je v Parizu živel in ljubimkoval. Slednjič se je po dolgi letih odsotnosti vrnil v očetov dom, da tam preživi še nekoliko brezskrbnih ur, predno se napoti v življenje.

Sedel je v nekem francoskem pristanišču na parnik in izstopil na Grškem. Oče ga je pričakoval z drhčim smreem in ko je stopil na suho, ga je objel in poljubil. Konstantin je bil ginjen. Čutil se je srečnega na domačih tleh in kakor prerog je prestopil prag očetovega doma.

Med vožnjo v kočiji je oče povedal Konstantinu, da se je v teh sedmih letih njegove odsotnosti marsikaj izpremenilo. Ne samo v političnem in gospodarskem oziru; tudi drugače. Povedal mu je, da je vzel k sebi mlado Italijanko, ki postane kmalu njegova žena. Sin je molčal. Mislil so mu ubajale nazaj v Pariz, kjer se je tudi on navzvil žensk in ljubezni.

Slednjič sta izstopila. Oče je sinu predstavil svojo nevesto Julijo, ki je bila zelo mlada, temperamentna in živa kot ogenj. Konstantin je napravil na njo s svojim finim vedenjem vtis zrelega človeka, ki je vreden več nego mačehovske pozornosti. To so kmalu opazili tudi drugi v hiši. Julia je postala čez noč drugačna. Konstantinovega očeta je zamrzila, mladenič pa je bil vsako uro ljubši. Služničad je kmalu opazila, da se med mladeničem in damo nekaj plete. Slednjič je o tem doznal tudi oče, ki je pozval Konstantina na odgovor.

„Dragi sin,“ mu je rekel, „ti se moraš vrniti v Pariz, in to kolikor mogoče hitro! Ali si pripravljen?“

Konstantin je debelo gledal. Čutil je, da leži očetu na sreč nekaj, o čemer noče ali se ne upa govoriti jasno. Vendar se mu je zdelo, da mora na dan z resnico o Parizu. Odgovoril je očetu: „V Parizu se mi zdaj nič ne ljubi. Za to imamo še mnogo časa.“

Jurij Kamhi je na te besede molčal, šel k Juliji, ji naznanil, da se želi z njo čimprej poročiti. Italijanka pa ni hotela pristati na predlog.

Šele sedaj je trgovca spoznal, da je čakal predolgo na poroko. V trdovratnosti Julije je tudi videl, da se bliža njegovi ljubezni huda ura, ki bo uničila nežen evet, katerega je on odnegoval zase. Velel je zato poklicati sina predse. V navzočnosti Julije mu je ukazal, da mora nemudoma izginiti nazaj v domovino.

drobnosti glede vsake priče, da so morale slednje priznati resničnost njegovih izjav in da so se motile, ko so identificirale mene.

Ko sem pozneje videl Barryja, sem zapazil, da je približno iste velikosti in postave, da pa mi niti malo podobno.

Prišel je nadaljni odmor enega meseca. Oblasti so le nerade priznale svojo zmoto. Ponudile so mi izpremembo kazni, a jaz sem zahteval popolno oprostitev. Končno sem se obrnil na predsednika, od katerega sem dobil kmalu pozneje popolno oprostitev.

ma Francosko. — Konstantin se ni več upiral: bil je pripravljen ubogati in se je zmenil z očetom za odpravnino v znesku stotisoč grških drahem poleg vsote, katero je oče zanj položil v neki banki.

Julija in Konstantin sta se po tem dogodku o vsem dogovorila in se pripravila na beg. Sklenila sta zapustiti Atene po najkrajši poti. Zvečer sta neopazno izginila iz hiše, sedla na mednarodni ekspres ter tako oddirjala čez grško mejo.

Jurij je zjutraj vstal in potrkal na vrata Julijine sobe. Ostal je brez odgovora. Potrkal je drugič in tretjič, in ko ni bilo odziva, je vdril v sobo. Postelja je bila nedotaknjena. Julijine stvari pospravljene. V strašnem sumu je nato stopil v sobo svojega sina, ki je bila istotako prazna. Na pisalni mizi pa je ležalo pismo s trgovčevim naslovom. Odprl ga je in čital:

„Mojemu očetu Juriju od njegovega sina Konstantina! Lahko bi me bil ubil radi ženske, ki je ljubila mene a ne tebe. Jaz nisem kriv. Kriv si ti, ker se nisi oženil pred mojim prihodom. Zda je prepozno. Ona se je zaljubila vame, jaz vanjo. Ostavljava te in se peljeva daleč, daleč. Oprosti, da sem ti vzel tudi denar iz blagajne. Moral sem ga imeti, če sem hotel misliti na beg z Julijo. Zbogom! Tvoj sin Konstantin.“

Kamhi je komaj verjel pisavi. Planil je k blagajni, ki je bila izpraznjena, poklical soferja, mu velel zapeljati na policijo ter naznati slučaj oblasti proseč in ročajo, naj mu vrne vsaj Italijanko. In policija je izdala za Konstantinom in Julijo tiralice, ki pa do danes še nima uspeha.

Kamhi je tudi osebno prišel v Beograd, misleč, da se pobegli par morda skriva v kakšnem tamkajšnjem hotelu. V svojo veliko nejevoljo pa ni našel tam nikogar. Sedaj se odpravlja še v Pariz, ker ni nikakor voljan prepustiti svoje neveste sinu za ljubico.

Landrujevo pohištvo na dražbi.

Te dni se je vršila v Parizu zanimiva dražba. — Prodajalo se je pohištvo znanega morilca žensk — Landruja. — Velikanski naval. — Zapuščina pustolovke Humbertove.

Pred kratkim je bila neka dvorana na sodišču v Versaillesu prizorišče živahnega prerekanja in prepiranja. V njej so se namreč prodajale stvari, ki potekajo iz dven zanimivih procesov znanega morilca žensk Landruja in iz razprave znane francoske pustolovke Tereze Humbertove. Sodna dvorana je izgledala kakor kaka ropotarnica. V njej so bile položene druge vrh druge slike in fotografije, ki so predstavljale pustolovko Humberto. Poleg tega je bilo v sobi razstavljeno tudi pohištvo justiciarnega morilca žensk Landruja. To pohištvo so prinesli iz ulice Rochechouart, kjer je nekdo Landru stanoval v umorjenem deklico Fernando Segreto. Tisti čas je morilec živel pod imenom Puchel. Na prodaj je bila cela jedilnica, kompletne spalnice, blazine, odeje, več lasulj ter nakitni predmeti. Med slikami je bilo tudi več posnetkov Landrujevih žrtev. Te slike je sodišče ločilo od ostalih, da se vrnejo rodbinam umorjenih žrtev.

Na dražbi je bil velik živčav. Poleg versajskih radovednežev je na dražbi mrgolelo posebno stari narjev, ki so se živahno prepirali, kdo bo kaj kupil. Nekaj portretov pustolovke Humbertove je bilo prodanih po zelo nizki ceni. Za Landrujevo zapuščino pa so se kupeci naravnost pullili. Zanimiva je bila prodaja gotovih predmetov. Neki zaboj ženskih čevljev je bil prodan za 155 frankov, zaboj s perilom umorjenih žrtev pa za 200 frankov. Sploh je bilo neverjetno, koliko zabojev in kovčgov je imel ta morilec žensk. Nedvomno jih je v prvi vrsti rabil za prikrievanje zločinov, vsled česar so tudi vsi prazni zaboji in kovčgi našli kupece.

„Čudodelka“ v moški obleki.

V Belgiji se je pojavila ženska, oblečena v moško obleko, ki je sleparila lahkoverneže po uzorcu vodiške Johance. — Posojilo francoskega časnikarskega poročevalca. — Iz vseh strani so hodili ljudje gledat čudeže modernega „mučenika.“ — Vpliv na javnost.

V Belgiji so aretirali neko čudno žensko, ki je zdravila ljudi, jim prorokovala in misijonarila po deželi. Ime ji je Berta Mrazek. Njena aretacija je vzbudila v okolici Liegea, kjer jo je poznal vsak otrok, mnogo pozornosti.

Berta Mrazek je imela svoje bivališče v Forestu, in tu se je zbirala velika množica vernikov, ki jim je „svetnica“ v zameno za bogata darila nudila prizore ekstaze in jim kazala svoje rane. Ta 20. stoletja nevredna komedija se je vlekla že več let in vanjo se je zapletlo celo več oseb visokega belgijskega klerusa.

V zvezi s tem poroča Simon Alberlot v pariškem „Figaru“, kako se je seznanil s tem modernim Kristusom v ženskem krilu.

Bilo je pred letom, ko sem izvedel, da hodi vsako noč po Montmartrskih plesih in barih neki fantič oborožen z navadno palčko. Če je kje izbruhnil prepir, je bil on takoj zraven in z eno samo kretanje pomiril prepirljive. Najhujši vročerkvrneži so ob njegovem dotiku postali krotki kot jagnje, in bulvarске grešnice so udarile v plač, čim so začele njegov glas, so se pretvorili v svetišča, ko jih je posetil nenavadni mladenič.

Sklenil sem, da obiščem tega modernega čudotvora. Dolgo časa so bile moje poizvedbe brezuspešne. Izvedel pa sem vendar, da stanuje v nekem rodbinskem penzionatu v ulici de la Tour. Nekega popoldne sem se podal tja in sem vzel s seboj prijatelja. Zahteval sem ravnateljico penzionata, se ji predstavil (seveda nisem priznal, da sem novinar) in jo prosil naj me pelje k mlademu čudodelcu, čigar glas, sem ji dejal, je došel do mene.

Ravnateljica je bila takoj vsa nadušena in je začela govoriti o čudežih, ki jih je storil mladenič. Dejala je, da je nanj bolj ponosna, kakor če bi imela v svojem stanovanju samega boga. Obljubila nam je, da bova takoj videla čudo delca Maroseca, samo morava potrpeti dobre pol ure. Bil je namreč petek, in dična gospodična nam je razlagala da čudežni mladenič baš preživlja prebijanje na križ kakor vsak teden. To traja 24 ur in v petek ob treh popoldne se zopet povrne v svoje prejšnje stanje. Seveda, je dejala, je zelo slab, vsi udje mu še krvave in tudi rana na prsih je še odprta.

Odšla sva in se povrnili šele ob pol štirih. Pričakovala naju je elegantna dama, ki naju je peljala v sobo čudotvora.

Ta je ležal na beli železni postelji, oblečen v ohlapno belo srajco, glava mu je počivala na visokem vzglavju.

Ko sva po prstih vstopila v sobo, se je telo na postelji vzpelo in ostr, nekoliko nosljajoč glas nam je odzdravil. Pogledalo sem tja in videl majhno povelaso glavo z globokimi brazdami in bolestnim izrazom v obrazu, ki je bil bolj blede kakor perilo. Dve majhni dolgi roki sta počivali na blazinah. Sedla sva.

Nočemo naštevati vsega, kar je „čudodelca“ razlagala svojima posetnikoma, nočemo omenjati nujnih avantur o katerih je razpravljala na dolgo in široko. Naše čitatelje cenimo namreč previsoko, da bi jih gnjavili s popisom odvratnih perversnosti in gnusnega sadizma.

Danes je Georges Marosec, ali s svojim pravim imenom in spolom Berta Mrazek, v zaporu, kamor spada že od vsega početka, v kolikor ne doženejo zdravniški izvedenci, da je njeno mesto v blaznici. Nikakor pa ne smejo biti tak ljudje na svobodi, ker škodujejo svojim bližnjim bolj kakor najhujši zločinci.

Sleparstvo pri "Rdečem Križu".

Tudi v to organizacijo, ki zasleduje najplemenitejšje cilje, so se vtihotapili sleparji. — Obsojanja vreden dogodek se je pripetil v Berlinu. — Aretiranec ima dosti skrivncev.

Policijsko ravnanje v Berlinu je priložnost za senzacionalnemu škandalu na tamšnjem šleskem kolodvoru. Kolodvor je imel stalno postajo Rdečega Križa, ki je bil poklican pomagati ranjenecem in onemoglim potnikom v tvestnih slučajih ter nuditi varno zatočišče dekletom brez strehe. Po stajo je vodil Werner Nuessen, njegov namestnik pa je bil bivši poročnik v nemški armadi Adolf Jeschke, sedanji višji carinski nadzornik.

Že mesec v mesec se vladale na kolodvoru zelo čudne razmere, za katere je vedel marsikdo, a se jim ni upal napraviti konca nihče, ker se je vse vršilo tako zvito in prekanjeno, da je bilo težko osmisliti storilec krivičnih dejanj. Nekoliko pred tremi meseci pa je prišel v preiskavo radi prestopka zoper pravnost saniteje Thiele. Mož je pod pretezo Rdečega križa ustavil na kolodvoru neko 13-letno dekletce ter je zadržal na njej svoji pohoti. Brutalna zadeva je prišla na dan in Thiele je moral v zapor, kjer čaka sedaj na obravnavo.

Medtem so se razmere v meri opisane slučajne na šleskem kolodvoru nadaljevale in celo poostrele. Thielejevih tovarišev in predstojnikov ni sanitejeva aretacija prav nič oplašila. Jeschke, ki je bil kot funkcionar Rdečega križa na tem mestu nekakšen vsemočen poglavar, je večje skrbel za to, da so zle govorice o njegovi podružnici Rdečega križa utihnile in se porazgubile, predno so prišle na ušesa višjim funkcionarjem te institucije v Berlinu. Vendarle ni šlo vse tako gladko, kakor si je predstavljal Jeschke. Govorice so vendarle naposled prišle na ušesa policiji in ta je nastavila posebne detektive, ki so imeli nalog nadzorovati Jeschkeja. Kmalu se je pokazalo, da je mož početnik strašnih nedostojnosti. On in njegovi saniteji so bili neprestano pijani, ahi tega jim je postajalo načelnik že pred tedni zabranil vstop v čakalnico, kjer so običajno prežali na nesrečne žrtve. Jeschke je lovil mlade deklice, jih vodil v svojo sobo Rdečega križa ter jih tam onečaštal. Neko družino, ki se je pripeljala v Berlin iz Rusije, je meni nič tebi nič kar za ce lleden instaliral v svojih službenih prostorih, plačilo za stanovanje pa je zahteval v obliki, ki se ne da opisati. Mater je zaposlil kot enačilko na postaji, dve hčerki pa je zlorabljal na najbrutalnejši način v svoje pohotne namene.

Neko ženo je ob taki priložnosti tako razpraskal po obrazu, da je morala v bolnišnico, kjer se še sedaj zdravi. Oblasti so naposled doznale za vse to in so krivec aretirale. Poleg Jeschkeja je pod ključem še cela vrsta skrivncev. Berlin govori in piše samo o tem škandalu, ki zopet enkrat kaže, kaj se vse godi v velikomestnih mlakazah tudi pod firmo naravnostnosti in zdravstvene propagande.

VELIKANSKI MOST RAZSTRELJEN.

Hankow, Kitajska, 4. dec. — Pristaši generala Wu-wei-Fu-ja, bivšega vojaškega poveljnika Pekinga, so razstrelili Hankow-Peking železniški most, ki je vezal oba bregova Rmene reke.

To je bil največji most na Kitajskem.

MORNARIŠKI NAČRTI ANGLIJE.

London, Anglija, 4. decembra. Vlada namerava zgraditi v Singapore dva velikanška doka ter osedev velikih krizark mako pet. MacDonaldova delavska vlada je bila zveč to načrte zavrgla.

Knjigarna "Glas Naroda"

Narodna biblioteka:	
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Ob tihih večerih, trda vez.	90
Odkritje Amerike	70
Petelinov Janez	90
Pesmi v prozi, trdo vez.	70
Prigodbe čebulice Maje trda vez.	1.00
Pabirki in Roža (Albrecht)	25
Povestice. Rabindranath Tagore, vsebuje 5 povesti	40
Pasti in zanke. Kriminalni roman	35
Pariški zlatar	35
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	50
Poslednji Mehikanec	30
Pravljice H. Majar	30
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku	35
Pot za razpotjem. Trdo vezano	1.20
Požigalec	25
Praprečane zgodbe	25
Patric, povesti iz irske junaške dobe	30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25
Pet tednov v zrakoplovu. Trd. vez.	1.50
Pol hitra vipavca	30
Poljub, povest iz gorskega življenja	40
Ptice selivke, trda vez.	75
Pikova dama (Puškin)	30
Pred nevihto	35
Pravljice in pripovedke za mladino.	
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Pegan in Lambergar	70
Rablji, trda vez	75
Razkrinkani Habsburžani (Larish)	35
Rožica s krasa	25
Revolucija na Portugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Robinson	65
Slovenski šaljevec	40
Slovenska knjižnica, Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti	60
Suneški invalid	35
Skozi širno Indijo	50
Sanjska knjiga, velika Arabska.	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	90
Sanjska knjiga, srednja	35
Spomini jug. dobrovoljca 1914-1918, trda vez.	1.00
Spake, humoreske, trda vez	90
Spolna nevarnost	15
Strelec	30
Strahote vojne	50
Stezoledec	30
Sveta Genovefa	50
Sveta noč, zanimive pripovedke	30
Strup iz Judeje	75
Spol, Ljubezen, Materinstvo	40
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Šopek, samotarke (Komanova) vez.	50
Štiri povesti: Nagla beseda; Tujčeva osveta; Gospod Grahari; List papirja	30
Stric Tomova kočja	50
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	80
Sveta Notburga	35
Sredozimci, Sorosa Jerica (Bohnije)	30

SPIS KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznava Boga	30
2. zv. Pridni Janezek in Hudobni Mihec	30
3. zv. Čudopolno življenje španškega grofca	30
4. zv. Jagnje	30
5. zv. Pirhi	30
6. zv. Najboljša dedščina	30
7. zv. Sveti večer	30
8. zv. Povodenj	30
9. zv. Pavlina	30
10. zv. Roparski grad	30
11. zv. Brata	30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš.	0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	35
Št. 4. Ovetko Golar: Poletno klasičje, izbrane pesmi, 184 str., broš.	50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str., br.	0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v cem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utrva, 111 str., broš.	35
Št. 8. Emil Gaboriau: Akt štev. 113, roman, poslovenil E. V. 536 str., broš.	60
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternouze, reliefna karikaturna iz minulosti, 55 str., broš.	25
Št. 11. Pavel Golia: Peterčkov polednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni pristan, narodna pravljica v 4. dej., 91 str., broš.	30
Št. 13. V. M. Garša: Nadežda Nikolajeva, roman, poslovenil U. Zna, 112 str., broš.	30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	80

Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt: Renee Mauparin, roman, prev. P. V. B., 239 str., broš.	45
Št. 16. Janko Sarnec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45
Št. 17. Prosper Maric: Verne duše v vicah, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str.	30
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Opora Lukovskega grajskega, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	25
Št. Gerhart Hauptmann: Potopljeni zvon, dramatska bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompac in Komuraski, japonski roman, iz češčine prev. dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	45
Št. 21. Fridolin Zolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broš.	25
Št. 22. L. N. Tolstoj: Kreutzerjeva sonata, roman, poslov. Fran Pogacnik, 136 str., broš.	50
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br.	30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	50
Št. 26. L. Andrejev: Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., br.	35
Št. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35
Št. 28. O. Župančič: Veronika Deseniška, tragedija v 5 dej., 185 str., broš.	70
Št. 29. E. R. Burroughs: Tarzan, sin opice, roman, poslov. — z —, 304 str., broš.	85
Št. 30. L. Lipovec: Spodobni ljudje, I. Čisto rodoljubje, enodejanka, 40 str., broš.	25
Št. 32. L. Lipovec: Spodobni ljudje, III. Živeti, enodejanka, 48 str., broš.	25
Št. 33. L. Lipovec: Spodobni ljudje, IV. Iskrena ljubezen, enodejanka, 28 str., broš.	25
Št. L. Lipovec: Spodobni ljudje, Epilog: Prekvašeni svet, 64 str., broš.	30
Št. 35. Gaj alustij Krisp: Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš.	50
Št. 36. Ksaver Meško: Listki, 144 str.,	65

Spilmanove pripovedke:

2. zv. Maron, krčanski deček iz Libanona	25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kavkaških gora	25
1. zv. Praški Judek	25
3. zv. Tri Indijanske povesti	30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japonskega	30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega	25
11. zb. Rdeča in bela vrtnica, povest	30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji	30
13. zv. Boj in zmaga, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske	30
15. zv. Angelj sužnjev. Braziljska povest	25
16. zv. Zlatokopi. Povest	30
17. zv. Prvič med Indijanci ali vojnja v Nikaraguo	30
18. zv. Pregarjanje Indijskih misijonarjev	30
19. zv. Mlada mornarja. Povest	30
Fatič, Bevk, trd. vez.	75
Tri povesti	35
Funel, trda vez.	1.00
Turki pred Dunajem	60
Črenutki oddiha	40

Tončkove sanje na Miklavzev večer, trdo vez.	50
Veselo povesti	30
Vera (Waldova) broš.	35
Višnjava repatica (Levšlik) vez.	1.00
Virtnar, Rabindranath Tagore broš.	60
trdo vezano	75
Volk spokornik in druge povesti za mladino	1.00
Valentin Vodnika izbrani spisi	30
Vodnik svojemu narodu	25
Zgodba Napol. huzarja vez.	1.50
Zmisel smrti	60
Zadni dnevi nesrečnega kralja	60
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	80
Zlatarjevo Zlato	1.00
Zločin in kazni, 2 knjige I. del, trdo vezano	2.50
Zločin v Orčivalu, broš.	75
Za milijoni, trdo vezano	65
Ženini naše Koprnelo	35
Zmote in konec gospodične Pavle	35
Zgodovinske anekdote	30

Zbirka slovenskih povesti:

1. zv. Vojnomir ali poganstvo	35
2. zv. Hudo brezno	35
3. zv. Veselo povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Študent naj bo. Na vsakdanji kruh	65
Zbrani spisi za mladino (Gangl):	
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti	50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi	50

3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti	50
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti	50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	50
Mlada greda	1.00
Umetniške knjige s slikami za mladino:	
Pepelka; pravljica s slikami	1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami	1.00
Seguljčica; pravljica s slikami	1.00
Trnoljčica, pravljica s slikami	1.00
Knjige za slikanje:	
Mladi slikar	75
Slike iz pravljic	75
Knjige za slikanje dopisnic, popolna z barvami in navodilom:	
Mladi umetnik	1.20
Otroški vtrec	1.20
Za kratek čas	1.20
Zaklad za otroka	1.20

RAZGLEDNICE:

Zabavne, Različne, ducat	25
Newyorške, Različne, ducat	25
Velikonočne, božične in novoletne ducat	25
Iz raznih slovenskih krajev, ducat	40
Posamezne po	05
Narodna noša, ducat	40
Posamezne po	05
Planinski pozdravi, ducat	40
posamezne po	05
Importirane proročevalne karte	1.00

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj	60
Burke in šaljivi prizori, eno in več dejank	80
Dolina solz. 3. enodejanka: Dva svetova. Dedščina. Trpini	1.00
Dnevnik. Veseloigra v 2 dejanjih.	30
Syrano de Bergerac. Hoerčina komedija v 5 dejanjih. Trdo vezano	1.70
Če sta dva. Šala v enem dejanju	35
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih	50
Eda, drama v štirih dejanjih	30
Hlapec Jernej, v 9 slikah	50
Kriviopriščnik. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih	35
Mati, Meško, tri dejanja	70
Marta, Semelj v Richmondu 4 dejanja	30
Medved snubač	30
Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju	30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah.	30
Sovražnik žensk, enodejanka.	35
Pogodba, burka s petjem v dveh dejanjih	30
Poljub, v dveh dejanjih	30
Tončkove sanje na Miklavzev večer. Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih	60
njih	60
U. R. drama v 3 dejanjih s predigro (Čapek) vez.	45
Revizor, 5 dejanj trda vezana	75
Ujetnik carevine, veseloigra v 2 dejanjih	30
Veronika Deseniška, trda vez.	1.50
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 dejanjih	35
Ljudski oder:	
3. zv. Miklova zala, 5 dejanj	70
4. zv. Tihotapec, 5 dejanj	60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja	60
Zbirka ljudskih iger.	
3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje	60
9. snopič. Na Betlehemskem poljanah. Kazen ne izostane. Očetova kletva, Časica kave	30
12. snopič. Izgubljen sin, V. ječi, pastirici in kralji, Ljudmila, Plansarica	30
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok	30
14. snopič. Junaška deklica. Sv. Boštjan, Materin blagoslov	30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	30
18. in 19. snopič. Pijavka, Skriven zaklad. Rešitelj. Kmet avtamat; Dekla Božja; Junaška Blejke	30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka	30

PESMI IN POEZIJE:

Balade in romance (Aškro) trdo vez.	1.25
broširano	80
Bob za mladi zob, trda vez.	40
Gregorčič, poezije trda vez.	75
Gregorčičeve zbrane pesmi s sliko	40
Ko so cvele rože, trda vez.	60
Godec; Pored narodnih pravljic o Vrskem jezera. (A. Funtek) Trdo vezano	75
Moje obzorje (Gangl)	1.25
Mario (Gruden) broš.	30
Narodna pesmarica. Zbirka najboljših priljubljenih narodnih in drugih pesmi	40
Primorske pesmi (Gruden) vez.	35
Pohorske poti (Glaser) broš.	30
Slutne (Albrecht) broš.	30
Pesmi (Simon Jenko)	45
Pesmi Ivan Zermana.	
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini	1.25
Slovenska narodna lirika. Poezije	50
Sto gank. (Oton Zupančič). Poezije	50
Vijolca. Pesmi za mladost	60
Zvonček. Zbirka pesni za slovensko mladino. Trdo vezano	30
Zlatorog, pravljica, trda vez.	60

PESMI Z NOTAMI:

MEŠANI ZBORI:

Planinske II. zv. (Laharnar)	45
Trije mešani zbori, izdala Glasbena Matica	45

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:

Priložnostne pesmi (Grum)	1.10
Slovenski akordi (Adamič) I. zv.	75
Slovenski akordi (Adamič) II. zv.	75
33 mešanih in moških zborov, izdala Glasbena Matica	1.00
Pomladanski odmevi	45
Orlovske himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešanih zborov (Adamič)	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamič) 2. zv.	80
Dvanajst pesmi I. in II. zv. izdala Glasbena Matica	50

SAMOSPEVI:

Pastirica, Kanglica, Snegulčica	45
Nočne pesmi (Adamič)	1.25
Šest pesmi, izdala Glasbena Matica	75
Štirji samospevi, izdala Glasbena Matica	45

MOŠKI ZBORI:

En starček je živel, za bas solo in moški zbor	40
Veseli Bratci (Pahor)	40
Slovenske narodne pesmi (Hubad) izdala Glasbena Matica	40
Trije moški zbori (Pavčič) izdala Glasbena Matica	40
Domovini (Foerster) izdala Glasbena Matica	40
Narodna nagrobica (Pavčič)	35
Gorski odmevi (Laharnar) 1. zv.	45
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.	4

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov	45
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvopev	20
V pepelnici noči (Sattner), kantanta za soli. zbor in orkester, izdala Glasbena Matica	75
Dve pesmi (Prelovec) za moški zbor in bariton solo	20
Kupleti (Grum). Učeni Mihec, kranjske šege in navade, nezadovoljstvo. 3 zvezki skupaj	1.00
Kuplet Kuza - Mica (Parma)	40
Naši himni (Maroll) dvoglasno s spremljevanjem klavirja	15

PESMARICE GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad	2.50
2. Slovenske narodne pesmi (Bajuk)	40
3. Narodne pesmi (Gerblc)	30
4. Koroske slovenske narodne pesmi (Svikiaršič) 1., 2. in 3. zv. skupaj	1.00
Slovenske narodne pesmi Benečije (Orel)	45
MALE PESMARICE:	
Št. 1. Srbske narodne himne	15
Št. 2. Zrinski Frankopan	15
Št. 4. Pod oknom	15
Št. 5. V sladkih sanjah	15
Št. 6. Jadransko morje	15
Št. 7. Pri oknu sva molče slonela	15
Št. 8. Slovo	15
Št. 9. Pogled v nedolžno oko	15
Št. 10. Na planine	15

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

34

(Nadaljevanje.)

Nato se je lotil Castellove poškode, katero je tudi izpral in obvezal. Pri tem je suhoparno pripomnil, da je moral biti vihar močnejši kot je domneval, ker je mogel pognati pšico skozi roko moža. Pri tej pripombi je postal duhovnik skrajno pozoren.

Na to pripombo ni Castell ničesar odgovoril, pač pa privlekel na dan Morellin zlatnik, katerega je ponudil brivcu za njegovo službo. Obenem ga je tudi prosil, naj preskrbi kakšne mule ali konje, če bi mogel. Brivec je obljubil, da bo storil to, kajti vesel je bil bogate nagrade ter dostavil, da se bo zvečer zopet vrnil. Obljubil je tudi, da bo prinesel s seboj nekaj obleke španskega kroja, kajti obleka, ki sta jo imela, ni bila primerna za potovanje po tej deželi, posebno ker je bila omadeževana s krvjo.

Ko je odšel in z njim vred tudi duhovnik, jim je prinesla ženska juho, katero sta popila. Nato sta legla na posteljo ter pričela razpravljati, kaj naj storita.

Castell je bil zelo potrjen ter rekel, da sta še vedno tako daleč od Margarete kot sta bila prvi trenutek, da je sedaj izgubljena zanj in v rokah Morelle, iz katerih je ne bosta nikdar mogla iztrgati. Zdelo se mu je tudi, da so jo odvedli v maroško mesto Granado, kjer nimata nobene moči krščanska postava in pravica.

Ko je končal, je odvrnil Peter, ki je bil vedno močnega srca: — Bog ima prav toliko sile v Granadi kot v Londonu ali na morju, in iz katerega naju je rešil. Mislim, gospod, da imava dosti vzroka biti hvaležna Bogu, ker sva danes še živa, dočim bi bila lahko že mrtva in da tudi Margareta še živi, neokrunjena, kot upam. Ta španski ženski tat, ki ne pozna nobene časti in vere, pa je sklenil, da je ne bo vzel s sio, temveč le z njenim privolenjem in nato bo moral dolgo čakati. Tudi se boji umora, kajti pustil naju je ko bi nas lahko dal poklati kot prasce.

— Take ljudi sem poznal že prej, — je rekel Castell. — Nekateri grehe smatrajo dovoljenim, druge pa pogubonosnim. To je sad pomanjivosti.

— Potem upajva, gospod, da bo ostalo praznoverje Morelle tako močno kot je bilo kdaj in da nas bo privedlo v Granado čimprej mogoče, kajti tam imate prijatelje, tako med židi kot Marokanci, ki so dolga leta tržili z vami in nam bodo nudili zavetja. Položaj je sicer slab, a bi bil lahko še dosti slabši.

— To je res, — je rekel Castell, nekoliko ožunačen. — Če so jo dejanski odvedli v Granado in to bova skušala izvedeti od briveca ali duhovnika.

— Prav nič ne zaupam duhovniku, ki je hinavski ter v službi Morelle, — je rekel Peter.

Nato sta molčala, ker sta bila zelo izmučena.

Krog solnčnega zatona se je brivec vrnil ter iznova obvezal rane. Prinesel je s seboj zalogo obleke španskega kroja in to obliko sta kupila od njega za dobro ceno. Rekel je tudi, da ima na dvorišču dve fini muli in Castell je šel, da si jih ogleda. Bili sta dvestari in izmučeni živali, a drugih ni bilo na razpolago in vrnil se je v sobo, da se pogodijo glede cene. Barantanje je bilo dolgo, kajti brivec je hotel dvakratno vrednost in Castell je trdil, da ne more kot ubog brodolomec toliko plačati. Končno so se vendar pogodili in brivec je dobil naročilo, naj pripelje muli prihodnje jutro ter privede s seboj vodnika, ki jima bo pokazal pot v Granado. Plačala sta mu na mestu za obleko, a ne za živali.

Skušala sta tudi izvedeti od njega nekaj glede markija Morella, a kot duhovnik, je bil ta dečko pretkan ter ni ničesar povedal. Odšel je, jima pustil nekaj medic in kmalu nato se je prikazal duhovnik.

Bil je zelo dobre volje, kajti polastil se je onega nakita, katerega sta Castell in Peter pustila v skrinji na ladji. Ko jima je razkazoval svoj plen, je Castell, ki ga je natančno opazoval, spoznal, da je možak skrajno skop in pohlepen po denarju. Bil je človek, ki je sovražil revščino, iz katere je izšel in da se hoče vrniti tega polastiti toliko denarja kot le mogoče. Duhovnik je celo govoril ogorčeno o tatovih, ki so s silo odprli blagajno ladje ter odnesli vse zlato. Castell je vedel tega sklenil, da ne sme ta služabnik božji nikdar izvedeti, kdo je bil ta tat, razven če bi se tekom potovanja pripetila obema kakšna nesreča.

Konečno je duhovnik spravljal svoj plen ter rekel obema, da morata večerjati z njim. Obžaloval pa je, da jima ne more postreči z vinom in da bodo prisiljeni piti vodo. Castell ga je prosil na to, naj preskrbi par steklenice najboljšega vina na njegov račun.

Oblečena v novo špansko obleko, sta sedla oba z duhovnikom za mizo in postregli so jim z ollo podrida, španskega narodno jedjo, slično bogatemu golažu, s kruhom, sirom in sadjem. Tudi vino je prišlo na mizo in bilo je dobro in zelo močno. Peter in Castell sama sta le malo pila, a neprestano točila duhovniku, ki se je polagoma razvnel ter pričel govoriti prostjeje. Ko sta zapazila, da je ravno v pravem razpoloženju, ga je pričel Castell izpraševati, kako je prišlo, da ima markij Morella tako veliko hišo v maroškem mestu Granadi.

— Zato, ker je sam napol Marokanec, — je odvrnil duhovnik. — Njegov oče je bil baje princ de Viana in njegova mati Maročanka kraljevske krvi, po kateri je podedoval velika bogastva, zemljišča in palače v Granadi. Tudi rad živi v Granadi, kajti čeprav je dober kristijan, ima vendar številne poganške okuse ter se obdaja s celim haremom krasnih žensk. To dobro vem, ker sem njegov izpovednik, ker ni v Granadi nikakih drugih krščanskih duhovnikov. Razventega je poslanec Ferdinanda in Izabele na dvoru kralja Boabdila. Ker ste tuje, ne vesta, da vojvoda veličanstva že dalj časa skrivno vojno proti Marokancem v namenu, da jim iztrgata zadnji kos dežele. Kristijani so se že polastili Malage ter jo očistili s krvjo in ognjem madeža krive vere.

Da, — je rekel Castell, — čuli smo o tem v Angliji, kajti jaz sem trgovec, ki imam dosti stikov z Granado, kamor hočem sedaj po opravkih.

Po kakšnih opravkih gre potem senjora, o kateri pravite, da je vaša hčerka in kaj je resničnega na povesti mornarjev, da se je vršil boj na krovu "San Antonija"? In zakaj je pognal vihar pšico skozi vašo roko, prijatelj trgovca? Kako je prišlo, da sta ostala vidva sama na karaveli, dočim so markij in njegovi ljudje zapustili ladjo?

— Preveč vprašanj stavlja te naenkrat, čestiti gospod, Peter, napolni čašo prečestitega gospoda. Ničesar ne pije, ker misli, da je vedno postni čas. Na vaše zdravje, čestiti gospod, Dober požirek! Napolni zopet čašo, Peter in podaj steklenico meni. Sedaj hočem odgovoriti na vaša vprašanja s povestjo brodoloma.

Prišel je z neskončno povestjo o vetrovih, skalah in angleški

ladji, ki je skušala zajeti špansko in tako naprej, dokler ni duhovnik, kateremu je Peter pridno nalival, omahnil nazaj v svojem stolu ter zaspal.

— Sedaj, — je zašepetal Peter v angleščini Castellu, — sedaj je pač najboljšje, da greva spat, kajti dosti sva izvedela od tega svetega špijona.

Previdno sta se splazila proč ter odšla v svojo sobo, popila medicine, zaklenila vrata ter legla v posteljo, da se resnično odpočijeta.

(Dalje prihodnjia.)

Georges Pourcelet:

Nenavaden zakonski par.

Nihče v vasi ni vedel ničesar o dvojici, ki se je naselila v vili. Thalie, velika vaška klepetulja je zaman proizvedovala.

Vedelo se je le, da sta prišla z mesta: bila sta torej Parizana, in polna vseh mestnih muh. Toda kdo sta bila? Skrivajoča se ljubimca ali pa preoblečena bandita? Možno, zelo lahko mogoče. In Thalie je zaključila nekam obupano:

— "Čuden par! Niti ne pretepavata se!"

Če hočemo razumeti, kako gostastna je bila obdobje, ki jo je s tema besedami izrekla Thalie, moremo vedeti, da je Prunysur Alzou vas, ki slovi po svojih žuščinah. Ženske uživajo tu vse v prekrednost — morda je v drugih vaseh isto? — da smejo od zore do mraka vpiti, kričati in besedičiti brez prestopanja, bodisi na pragu pred hišo, bodisi v hiši. Preganjanje možje morajo pobegniti na polje ali pa se zateči v gostino. Tako se jih soproge iznebe in potem se zberejo pri ognjišču ali pa ob vodnjaku in jamejo pripovedovati druga drugi o nevspešnih zakonskega življenja: "Vidi-te, kakšen je moj, ta ničvrednež; in vaš, ljuba gospa, ni nič boljši, kajne?"

Stanovalka vile ni prišla niti k vodnjaku, niti je niso pričakale pri ognjišču. Tako sta nudila tujca vaškim jezikom obilo gradiva za nebaš ljubozne opazke.

"Na, niti najmanjšega vpitja, še celo ozlovoljenosti ne," se je jezila Thalie, "neprestano je 'ljubiček moj' sem, 'draga moja' tja, da se človeku kar ni priskusiti. Včeraj sem ju srečala na klanen, šla sta roko v roki in nič čudnega bi se mi ne zdelo, če bi se bila za plotom objela. Po teh ne vsakdanjih znakih bi se moglo sklepati, da nista poročena; najbrž se imata kar tako..."

Čednostne tetke so si zakrile lice.

"Kar tako? Za boga, jeli kaj takega mogoče?"

Ficatovka je bila, ki je izgovorila te besede, ona Ficatovka, ki je bila prizadeta bolj kakor katera druga, kajti njena hiša je bila že trideset let arena zakonskega boksca.

Thalie se mi mogla odločiti, da bi priznala svojo nemoč, in nekega dne je oznanila:

"Nekaj je pri teh dveh ljudeh, nekaj, kar ni naravno... Tolika ljubezen, to je sumljivo... Jaz hočem biti na jasem... Poznam sredstvo, ki mi je še vedno pomagalo... Boste videli, kmalu bodo vaši dični zakonski možje igrali vlogo lovea, da jih bo veselje gledati..."

Ko je nekega dne 'on' odšel sam v sosednje mesto, mu je nekdo previdno sledil, in kmalu je imel v rokah tajinstveno pisemce. In glej, čudno naključje! V istem času je dobila na las slično pisemce tudi žena v vili.

Ko se je zvečer vrnil, je ona takoj opazila njegovo bledico in v nervoznosti na njegovem razburjenem obrazu. In mehko mu je dejala:

"Daj, pokaži, pokaži svoje brezimno pismo!"

Prepaden jo je pogledal in videl, da se pod njenim bodrilnim smehom skriva smrtin strah.

"Pismo? Kako pismo?" je hotel utajiti.

Tedaj je ona potegnila svojega iz nedrži:

"Evo ti mojega! Ista roka je napisala oba, isti duh ju je zasnoval, in prisegla bi, da sta si do pšice enaka..."

Primerjala sta obe pismi.

"Gospod, vaša žena vas vara v vaši odsotnosti. — Oseba, ki vam je naklonjena."

"Gospa, vaš mož..."

Ista misel, ista pisava.

Zasmejala sta se drug drugemu v obraz, in vsak sum jima je izginil iz sre sprico toli nerodno nastavljene pasti. Ona pa se je vseeno razžalostila:

"Pa si sprva le verjel!"

"Ne," se je branil on, "trda je sama misel na izdajstvo, v katero nisem mogel verjeti, mi je trgala lušo..."

Umolknil je za hip, potem pa je boječe vprašal:

"In ti?"

"O," se je skušala nasmešiti, "ne bila bi ženska, še manj ljubimka, če bi se mi dvom, najsi se tako neverjeten, celo blazen, ne bi ukradel s srce..."

Stisnil je pesti in zamrmral med zobmi:

"Podleži! Kaj sva jim vendar storila?"

Njegovo vprašanje je bilo naivno. Saj je vendar moral vedeti, da ljudje ničesar bolj ne zamerijo kakor srečo svojega bližnjega, in razumel je tudi, da je človeška zloba brezmejna. Povsod, kjer sta hodila, sta vzbujala zgražanje; a nista se zmenila za nikogar in živela sta le drug za drugega sama zase... Toda svet ima oči in jezike, in njegov zasmeh je vedno nizkoten.

Zazrla sta si z neskončno nežnostjo v oči. Oba sta bila poročena že vdruge; prvi zakon jima je bil nesrečen, iz zlag v zreli starosti sta se naslajala ob svoji ljubezni kakor ob prekrasnem jesenskem sadežu.

"Pustiva to," je izpregovorila ona, čeprav niti sama ni prav verjela svojim besedam, "vdrugeč bova previdnejša in ne bova nasledila. Vrzi ti krpi na ogenj!"

Vstal je in stopil k ognjišču. Tedaj pa je zagledal na malem kuhinjskem oknu obraz.

"Glej, glej," se je začudil, "Vohun? Gotovo je to ona oseba, ki nama je naklonjena!"

Besno je stisnil pesti.

"Potrpi za hip," se je obrnil k ženi, "in verjemi mi, da bo dotična oseba, naj bo že možki ali ženska, dobila na svojo zadnjo plast tako breco, da jo bo pomnila do naslednjega svojega tremtka!"

Thalie se je z muko privlekla do ognjišča, kjer so je vaskle klepetulje že pričakovale.

"No, kako je bilo?" so hitele vprek.

"Kako?" Baš sta zopet pri pretepanju. Saj sem vam pravila, da nista nič boljše kakor so drugi! Posebno on tole kot divji! To vam je divjačina! In jaz sem ga imela za tako blagoga! Po mojem mnenju bi bilo najboljšje, da ju pa stimo v miru... Saj ste morale čuti vpitje, ne?"

"Seveda smo čule, samo zdelo nam se je, da je bil tvoj glas vmes?"

Thalie se je prišla za boleči del svojega telesa in priznala:

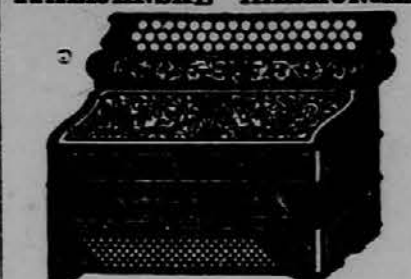
"Res je, tudi jaz sem kričala... Ko sem videla, kako ta divjak udarja, nisem več mogla prenesti. Bilo je celo meni prehudo..."

ALI VESTE, —

da je najslavnejši slovenski profesor slavistike dr. Ramovš star šele 32 let. Ali veste, da je tobak v Helmar turških cigaretah bolj in finejši tobak kot pa v drugih cigaretah? Začnite kaditi turški tobak in veseli ga boste kot so ga drugi.

ZA NAMEČEK
\$1 "Boy's Blouse" \$1
SAMO KUPITE VAŠEMU SINU
OBLEKO Z DVOJNIMI HLAČAMI
ali
GORKO ZIMSKO SUKNJO
FR. BELAJ
6205 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

ITALIJSKE HARMONIKE

MI izdelujemo in importiramo razne vrstne počne napravljene ITALIJSKE HARMONIKE, najboljše na svetu. Deset let garancije. Naše cene so nižje kot drugih izdelovalcev. Brezplačen pouk v igranju kuncem. Pišite po BREZPLAČNI cenik RUATA SERENELLI & CO. 817 Blue Island Ave. Dept. 32, Chicago, Ill.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Potujte "FRENCH LINE" potom.

EKSPRESNA SLUŽBA — NEW YORK — HAVRE — PARIS
V ŠESTIH DNEH PREKO BELGRAD—LJUBLJANA—ZAGREBPARIS
FRANCE10. dec.; 7. jan.; 28. jan.
16. dec.; 14. jan.; 4. feb.LA SAVOIE 30. dec.
SUFFREN 3. jan.
DE GRASSE 18. febr.

Na naših posebnih vlakih so tolači, ki govorijo angleško in slovensko in ki bodo potovali z vami vso pot. Evropski agencije French Line bodo pomagali vaši družini in sorodnikom, preskrbeli jim bodo potne liste in vize ter uredili vse prevozne zadeve brezplačno. Prostorji drugega in tretjega razreda so jako udobni, opremljeni z vsemi modernimi potrebščinami, uničvalni, tekoča voda v vsakem prostoru, počivališča, kadilnica, brivnica in pokriti promenadni krov. Brez dvoma boste zadovoljni s splošno znano francosko kuhinjo lahko pa dobite tudi svoja priljubljena jedila zaeno s piščajo, ki ste je vajeni. Godba, ples, radio in druge vrste zabave.

Za nadaljnje informacije vprašajte svojega lokalnega zastopnika ali

FRENCH LINE 19 STATE ST. NEW YORK

Italian Line

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
NARAVNOST V LJUBLJANO V 9 DNEH

COLOMBO
Odpluje iz N. Y. 9. dec.
in 3. februarja.

DUILIO
Odpluje iz N. Y. 6. jan.
in 14. februarja.

Obrnite se na avtorizirano agencijo.

Italia America Ship. Corp.
1 State Street
New York

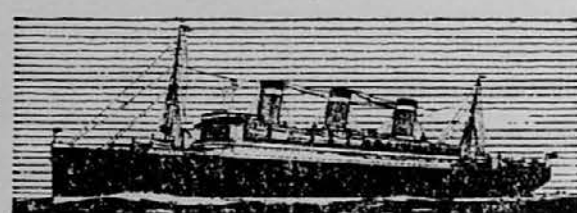
Iščem JOHNA PLUT, star 36 let, doma iz Dražice pri Metliki, govori dobro angleščino. Zadržni se je nahajal na Belleville, Ill. in pozneje sem čul, da je pri vojaki, toda ne vem pri katerem regimentu. Prosim, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali naj se pa sam oglaš. — Nick Plut, 120 Texas St., San Francisco, Cal.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Ko se vračate v domovino

poizvedite vse prednosti o potovanju na U. S. vladnih parnikih. Imajo velike, udobne kabine, izborna in raznolika hrana, uljudna postrežba, veliki krov, godbeni koncerti ter vsakovrstne udobnosti in pripravnosti.

Če hočete dobiti svoje sorodnike v Ameriko, lahko vse potrebno napravijo uradi v tej deželi in tam. Soglasno z novo kvotno postavo imajo prednost farmerji, njihove žene in otroci pod 18 letom; starši in žene ameriških državljanov ter neporočeni otroci od 18 do 21 let.

Vprašajte pri lokalnem potniškem agentu ali pri

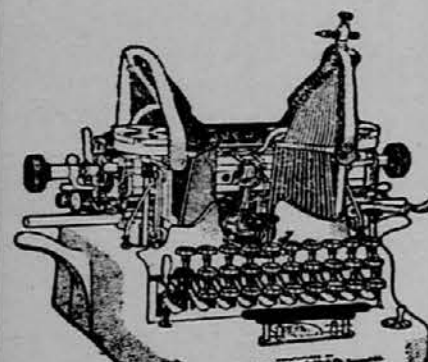
UNITED STATES LINES

45 Broadway, New York City

ali vprašajte vašega lokalnega agenta.

Managing Operators for

UNITED STATES SHIPPING BOARD

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

3 strešice za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vaj.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

63 Cortlandt Street

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRAVNI DRŽAVI